

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae.|| In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-||clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-||phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De excitatio[n]e curato[rum] vt publice[n]t ia[m] immine[n]tes calamitates
atq[ue] p[o]p[u]lo p[er]dice[n]t. Cap. 32

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

DE EXCITATIONE CURATORVM &c.

Christum: Verba tua, fili mi, multis tenebrosa videntur & incredibilia, qui non multoties audita, & idiotis ministrata sunt, nec signis declarata. Hæc verba præcedit petitio mea, & misericordia tua qua misereris omnibus. Ergo omnes qui audierint verba hæc, eleuent oculos, & videbunt in intelligentia vnde processerint verba. Inquirant si sonuerint misericordiam & humilitatem, attendant si sonant præsentia, an futura, veritatem an falsitatem. Et si vera inuenerint, fugiant ad latibulum, i. ad veram humilitatem cum charitate. Nam quando iustitia venerit, tunc præ timore separabitur anima à corpore, animam vero claudet in se ignis & ardebit interius & exterius, ardebit quidem, sed non consumetur. Propterea ego regina misericordie clamo ad habitatores mundi, eleuent oculos & videant misericordiam. Ego moneo & rogo quasi mater, consulo quasi domina, quæ enim venerit iustitia, impossibile erit resistere, ergo credite firmiter & respicite, probate in conscientia veritatem, mutate voluntatem, & tunc qui ostendit verba charitatis, ostendit opera & signa charitatis.

5. Bir. 30

XVI § Rursus in Birgitta: Deus similis est fabro, qui quædoq; ignescit ferum, quandoq; infrigidat, sic deus faber optimus, qui facit mundum ex nihilo,

Mat. 3. in fi
Mar. 6. i pr.

ostendit suam charitatē Adæ & posteris eius. Christus autē est dictus filius fabri, id est dei omnipotentis qui fabricauit totū mundū. Quinimō ipse Iesus Mariæ filius fabri est, qui sua doctrina & sanguinis effusione ecclesiam fabricauit in salutē

3. Bir. 30

omniū nostrum. Sed (prout sequitur in Birgitta) homines refriguerūt intantū, quæ deū quasi pro nibilo reputātes, enormia plurima cōmiserunt, propterea ostensa

Gen. 6. 7.
Ecci. 44. &
Esa. 54. Mat

miseri cordia, & admonitione benigna præcedente, deus ostendit iustitiā per diluuiū. Sic modo iustitia dei exigit, vt ingratitude populi, & misericordia dei manifestetur. Hinc Iohannes in sc̄a canonica prædixit nobis, vt in die dñi iudicantis

2. Lu. 17. &
2. 1. 2.

non cōfundamur. Imploremus itaq; deū omnipotentē orantes: O q̄ bonus & suauis est dñe spūs tuus in oibus, ideoq; hos qui aberrant, partim corripis, & de quibus peccant, admones, & alloqueris, vt relicta malitia credant in te. Tu igitur, quæ

Sap. 12
Iudith. 7

pius es, miserere nostri, & in tuo flagello vindica iniquitates nostras, & noli tradere confitentes te populo, qui ignorat te. Huiusmodi lamentum vnusquisq; pastor doceat gregem suū, quia ascendit mors per fenestras, & ingressa est domus

Hiere. 9.

nostras, ad disperdendū nos.

De excitatione curatorum, vt publicent iam imminentes calamitates, atq; populo prædicent. Cap. XXXII.

Quia autem ad propheticas, euangelicas, cæterasq; autenticas admonitiones non attendimus, ideo omnipotens deus verbo & exemplo præcepit animarum curatoribus, vt suis concionibus populum exhortentur ad vitæ emendationem. Venit utiq; Iesus prædicans baptismum

Luc. 3
Mat. 4

pœnitentiæ, prius quidem cœpit prædicare & dicere, pœnitentiā agite, postea misit discipulos præcipiens eis, vt prædicarent, inquit, Quod dico vobis in tenebris, dicite in lumine, & quod in aure auditis, prædicare super tectā.

Matt. 10
Acto. 10

Hinc Petrus ait: Iesus præcepit nobis prædicare populo, & testificari, quia ipse est constitutus à deo iudex.

Luc. 24
2. Cor. 5

I § Pœnitentiā itaq; in nomine Iesu prædicare oportet sacerdotes, qui Christi legatione funguntur tanq; deo exhortante per illos, Quos saluator hodie mittit, non vt terram infidelium transmeent, sed magis vt fideles in moribus reforment. Id ipsum ostendit discipulis præcipiens: In viam gentiū ne aberitis, sed

Matt. 10
Matt. 15

potius ad oues quæ perierunt domus Israël, Euntes autē prædicare, dicentes, quia appropinquabit regnum cœlorū. Et infra: Docete omnes gentes, baptizantes eos, in nomine patris & filij & spiritus sancti, docentes eos seruare omnia quæcunq; mandauī vobis. Rectissimus ordo prædicandi, à modernis animarū curatoribus diligenter obseruandus, vt quemadmodum olim Christiani in fide sunt edocti, deinde fidei sacramentis imbuti, ita tandem in seruandis dei mandatis hoc tē

Mat. 28. i fi.

pore acerbius sunt instruendi.

Matt. 22
Marc. 12

II § Quippe pauci sunt Christiani, quæ præcepta dei implent, præsertim illud maius: Diliges deū sup oīa, & proximū sicut te ipsum. Quocirca beata apud Birgittam

§. c. 3. §. 1. &
I. c. 53. i pri.
I. ca. 32. §. 14
§ eo. §. 11. &
I. c. 35. §. 6
§. ca. 30. §. 5
I. c. 36. i prin

I. c. 33. §. 3

2. Iohā. 1.
§. eo. §. 6
§. c. 1. §. 5
§. eo. §. 12
§. c. 28. §. 11.
& §. c. 35. §. 3
§. c. 27. §. 7
& §. 13. in fi.
& §. c. 55. §. 3

§. c. 3. §. 3

§. ca. 15. §. 39
& §. eod. §. 5
§. i plo. §. 2
I. ca. 37. §. 4

I. eo. §. 4. &
I. c. 47. §. 11.
I. ca. 42. §. 6

I. eo. §. 2

gittam Maria vult, vt amici dei, sicut olim ad paganos, ita nunc vadant ad peruersos Christianos, qui a consortio dei contemptibiliter discesserunt, ac difficilius hodie ad dei charitatem redeunt q̄ olim pagani, qui nondū gustauerant verbū dei. Nā impossibile est Christianis obtinere beatitudinē absq̄ impletione præcepti charitatis, quæ est finis totius præcepti, & sine qua nihil sumus. Ipsa autē charitas vnā cum sincera fide modo perit tanq̄ sacrificiū & libatio de domo dñi.

III § Clamat igitur propheta: Accingite vos & plangite sacerdotes, vlu late ministri altaris, ingredimini, cubate in sacco ministri dei mei, qm̄ interijt de domo dei vestri sacrificiū & libatio, sanctificate ieiuniū, vocate cœtū, cōgregate senes, & oēs habitatores terræ in domū dei v̄ri, & clamate ad dñm: Ah ah ah diei, q̄ prope est dies dñi, & quasi vastitas a potēte veniet. Hoc prophetico eloquio percipit vt Christianæ reip. gr̄a congregent cōcilia, velut etiā iura canonica statuunt, ad minus semel in anno, omni excusatiōe remota, celebrari cōcilia provincialia ad corrigendū & exhortandū populū Christianū in fide & moribus errabundū. Ad Christianitatis, capitibus & grotatibus, vniuersaliū & particulariū cōcilioꝝ cōgregationes obmittuntur in totius ecclesiæ perniciē, ac in animarū dānationē. Leuate igit o sacerdotes principes, manus vestras, qui a deo missi estis ad vocandū cœtus, & ad congregandū concilia, anteq̄ veniat super vos ira.

III § Sacerdotes quoq̄ specialiter a deo missi sunt ad prædicandū verbū dei, & ad corrigendum, seu educendum peccatores. Quemadmodum olim dux Gedeon iussus est prædicare populo, & cunctis audientibus. Et Ionas Niniuitis, quorum malitia coram deo ascenderat. Ita deus misit Ezechielem in typo moderni cleri ad populum Christianum, dicens: Mitto ego te ad filios Israel, ad gentes apostatrices, quæ recesserunt a me, patres eorum præuaricati sunt pactū meū vsq̄ ad diem hanc, & filij duræ facie & indomabili corde sunt. Ne timeas eos, neq̄ sermones eorū metuas, quoniam increduli & subuersores sunt tecum, & cum scorpionibus habitas, quia domus exasperans est. In libro scriptæ erant lamentationes, carmen, & v̄.

V § Hieremias deniq̄ missus est a deo, dicente: Ad omnia quæ mittam te, ibis: & vniuersa quæcunq̄ mandauero tibi, loqueris. Ego constitui te hodie super gentes, & super regna, vt euellas & destruas & disperdas & dissipes & ædifices & plantes. Et infra: Sta in porta domus dñi, & prædica ibi verbū. Hæc dicit dominus: Bonas facite vias vestras & studia vestra. Item vade & prædica, hæc dicit dñs: Ecce ego inducam afflictionem super locum istū, eo q̄ dereliquerunt me. Et infra: Annuntiate in gentibus, prædicate & nolite celare, dicite capta est Babylon, per quam figuratur ecclesia iam confusa.

VI § Similiter dominus ad Esdram: Vade (inquit) & nuntia populo meo facinora ipsorū, & filijs eorum iniquitates quas in me admiserunt, vt nuntient filijs filiorum, quia peccata patrum ipsorum in illis creuerunt. Ipsi irritauerūt me, & consilia mea spreuerunt. Tu autem excute comam capitis tui, & proñce omnia mala super eos, quoniam non obediuerunt legi meæ. Populus autem est indisciplinatus, vsquequo eos sustinebo, quibus tanta beneficia contuli: vbi sunt beneficia quæ præstiti vobis: Sic & alij propheta, deinde apostoli & reliqui discipuli, suisq̄ successores a deo missi sunt, vt instent opportune & importune arguat populos. Dicitur quoq̄ prædicatori, Nihil horū timeas quæ passurus es, esto fidelis vsq̄ ad mortem, & dabo tibi coronam vitæ.

VII § Iudas quondam Machabeus ordinauit viros, vt pugnarent aduersus eos, qui erant in arce, donec emundarent sancta. Et elegit sacerdotes sine macula voluntatem habentes in lege dei, & mundauerunt sancta, & destruxerunt altare quod contaminatum erat & ædificauerunt altare nouum & ædificauerunt sancta, &c. Hæc omnia olim facta sunt in figura, & spiritali significatione modernorum sacerdotum, seu prædicatorum, qui tenentur scripturas & prophetias publicare suis plebibus. Nam scriptura inquit: Ecce sermones prophetarū tibi pastoris prædicant, sit ergo sermo tuus similis eorum, & loquere ad populum illud quod dicit tibi dominus, vt pote per scripturas & reuelationes.

6. Bir. 47. & extraua. 85
1. Cor. 13
1. Tim. 1.
Iohel. 1.
5. in pl. 5. 2
Dis. 18. p to,
Iohel. 1.
Iudi. 7
Ionas. 1.
Ezech. 2
Hier. 1.
Hier. 7
Hier. 19
Hier. 50
4. Esd. 1.
Mar. 6
Luc. 9
2. Tim. 4
Apo. 2
1. mach. 4
3. Reg. 22
Qui

Apo. 8 VIII § Qui quidem curati in Apocalypsi significatur per septem angelos tubacantes. Siquidem Christianos peruersos admonere, corrigereque iustos vero confortare debent secundum septē successiuos status ecclesie. In primo enim statu Christus instituit apostolos contra Iudæos & reliquos ecclesie aduersarios carnalitate sequentes. Secundo martyres contra Romanos, aliosque tyrannos & idolatras. Tertio doctores contra hæreticos & ceteros errorem in ecclesiam ducentes. Quarto Anachoritas contra hypocritas, & falsos Christianos. Quinto curatos & alios prædicatores contra peccatores, aliosque vitiosos Christianos. Sexto reformatores ecclesiastici status vsque ad Enoch & Heliam contra ecclesie persequutores, seu Antichristi præcursores, qui iam comprimunt ecclesiam vsque ad ipsum Antichristum, qui eam tandem penitus supprimet. Demum in septimo statu secundum Thelosphorū, instituetur præcursores dñi nostri Iesu Christi ad extrorsum iudicium venturi, contra nonnullos, qui eidem septimo statui forsitan aduersabuntur. Illi omnes & singuli in suo statu tuba canere, id est verbū veritatis proferre debent. Quomodo deus destinat, astringitque animas pastores, vt suis concionibus, orationibus, sudoribus, & laboribus pro populo intercedant, impetrentque misericordiam & salutem mundo iam periclitanti, ponitur in reuelationibus Catharinæ Senensis, vbi deas exprimit, imò etiam promittit tēpore oportuno subuenire, atque misericordiam impendere ecclesie, nostris malis operibus modo inquinatæ, eamque decreuit reformare, vtinam non cum gladio seu crudelitate, sed cum sana doctrina, & bono exemplo clericorum. Qui si in vinea domini fructum acceptabilem fecerint, & dei amore fideliter laborauerint, habebunt refrigerium inestimabile.

Ca. Se. 12. &
c. 15. & 119 &
c. 122. cum si
milibus.

Ibidem

IX § Vnde apud Catharinam dominus suis amicis promittit, dicēs: Cū lumine vestre patientie illuminabitur tenebras iniquorum hominum. Vos vero nullo modo timeatis eorum persecutiones. Ego namque pugnabo pro vobis, nec vnquā in aliquo deficiet vestris mea diuina prouidentia. Idem vltimius ad concionatores in Birgitta inquit: Litera mea, s. reuelationis scripta est, laborent igitur amici mei vt sapienter & discrete veniant verba mea ad inimicos meos, s. peccatores, si forte conuertantur & innotescat eis periculum & iudicium eorum, quo compungantur de factis suis. Alioquin iudicium dei erit ciuitatis, i. ecclesie, & sicut interruptur murus, vbi non relinquitur lapis super lapidem sic ciuitati fiet. Et infra: O boni Christiani iuuate me, currite mecum ad oues quæ adhuc habent spiritum, & erigamus eas, atque refoueamus. Ergo clamo ad amicos meos toto corde, vt non parcant labori pro me. Laborate viriliter, & ferte ouibus indigentibus auxilium. Ego iuro in humanitate mea, quicumque laborauerint, occurram eis in media via ad succurrendum. Et infra: Amici mei, quia iam tempus est vigilandi, non dormitent, non attardentur, nam merces gloriosa sequitur laborem eorum. Item: Vos amici mei qui estis in mundo, procedite securi & clamate, annuntiate eis voluntatem meam, & iuuate, vt possint complere, ego ero in corde & ore vestro, ego ero dux vester in vita, & conseruator in morte, nō derelinquā vos, procedite audacter, quia ex labore crescit gloria, s. dei. Ad idem in euangelio: Nolite cogitare quomodo aut quid loquamini, non enim vos estis qui loquimini, sed spiritus patris vestri qui loquitur in vobis, is docebit vos in ipsa hora quid oporteat vos dicere. Iterum: Ego dabo vobis os & sapientiam, cui non poterunt resistere, & contradicere omnes aduersarij vestri.

1. Bir. 56

1. Bir. 59

2. Bi. 5. & c. 6

Mat. 10

Luc. 12

Luc. 21

4. Bir. 22

Psal. 18

4. Bir. 37

8. Bir. 18

X § Rursus in Birgitta dominus Iesus: Amici mei laborent viriliter, & celeriter, quia non erit istud, s. damnum imminens, in nouissimis diebus, sed in diebus istis & multorum iam viuentium, etiam hoc videbunt oculis, vt impleatur quod scriptum est: Fiant vxores eorum viduæ, & filij sine patribus, omneque desiderabile hominum auferetur, quia iustum est, vt domus purgetur. Postquā Christus affirmavit tantam exarationem hominū esse futuram, vt domus relinquantur sine habitatoribus, veruntamen (inquit) mittam amicos meos ad quos mihi placuerit, & præparabunt viam domino. Et infra: Amici mei laborent solcite, vt iustitia obseruetur, honor dei augeatur, & impij puniatur. Vtrum autem vox iustitiae

§. c. 10. i pr.
§. ca. 11. §. 1.
§. ca. 12. §. 2
§. c. 13. §. 9
§. c. 14. §. 14
§. c. 22. i pr.

J. c. 42. §. 10
J. c. 70. §. 2

§. ca. 19. §. 15
§. c. 20. inf.
& §. c. 16 j p.
& J. c. 46 §. 8
J. ca. 57. §. 4
§. c. 19. §. 11.

§. c. 31. §. 9 &
J. c. 33. §. 4
§. c. 28. §. 10
& J. c. 38. §. 1

§. ca. 31. §. 12
& J. eo. §. 16

§. eo. §. 6. &
J. eo. §. 11.

§. c. 3. §. 5
§. ca. 19. §. 15
§. c. 3. §. 5. &
J. eo. §. 11.
J. c. 37. §. 2

§. ca. 31. §. 12
& J. c. 39. §. 6

- j.c. 52. §. 21. iustitiæ meæ veniet in diebus istorum an non? licitum non est eis scire, sed ipsi
 j.c. 63. i. pri. stent firmiter & clament viriliter, expectent patienter, & in operando nõ at-
 ãdiantur. Vnde beata Mariã inquit: Amici mei non debent atãdiari in seruitio
 ã. ca. 29. §. 8 dei, sed laborare, vt malus fiat melior, & bonus perueniat ad perfectiora, nec est
 cessandum quamuis pauci, vel nulli recipiant verba dei. Et iterum: Omnis qui
 j. eo. §. 15 audit & scit veritatem, si tacuerit eam, reus est, nisi omnino condemnatur, nõ pec-
 cato tepidus non erit immunis à corruptione.
- XI § Deinceps Christus specialiter incitat curatorem, dicens: Confor-
 tare & sta viriliter, sicut em miles, qui in bello sperat auxilium domini sui, tãdiu
 ã. ca. 26. §. 3 pugnat, quamdiu aliquis liquor est in eo, sic tu sta firmiter & pugna, quia domi-
 ã. eo. §. 9 i. si nus deus tuus dabit tibi auxilium, cui nullus potest resistere. Et infra: Si vulnera
 & c. 48 i. pr. mea sapiunt tibi in animo, si flagellationem meam & dolorem alicuius reputatio-
 nis habes, ostẽde operibus tuis quantum me diligis, & verba mea, quæ proprio
 ore loquutus sum, in publicũ venire facias. Et infra: Dic prædicatori vt quia mi-
 ã. c. 31. §. 11. sericordia mea iam venit, proferat iam in lucẽ. Nã licet verba mea scripta sunt,
 tãmen priusq̃ opere compleantur, annuntiari debent, atq; audacter prædicari,
 non solum desiderantibus, sed etiam nolentibus. Ideo non habeat fastidium pro-
 pter aduersitates mundi, neq; quærat vitæ temporalis maiorem requiem, neque
 exonerationem laboris alijs proficui, neq; dicat, quid ad me, quomodo ille vel il-
 li viuunt? quare velim offendere vel obiurgare eos, à quibus amari & honorari
 possum, qui nõ offendunt me, neq; meos: dũmodo ego bonus sim, quid iudicem
 ã. c. 28. §. 4 alios? vtar amicitia hominũ, laudari ac amari quæra. Multis nempe nũc videtur
 & j. c. 39. §. 2. dulcius esse, stare ad molã cupiditatis cũ Samsone, quã diligere deum & eccle-
 in fi. siam & proximũ, secundũ laudabilẽ dispositionẽ curæ pastoralis.
- XII § Heu tempestate ista nullus concionatorum prædicat Iesum, sed eo
 ã. c. 31. §. 14 & neglecto atq; expulso, omnes fere curati in sublimitate sermonis, aut sapientiæ
 j. c. 33. in pr. mundanæ nituntur verbum dei in eum declinare modum quo auditoribus place-
 ã. c. 13. §. 13 & ant, plus opulentiam terrenorum, & vota errantium laicorum sequẽtes, q̃ vitia
 j. ca. 35. §. 10 ouium sibi commissarũ reprehendentes, vt in eis impleatũ videatur lamentabilis
 ã. eo. §. 2. & sententia prophetæ dicentis: Omnes confusi sunt super populo qui eis prodesse
 j. eo. §. 13 non potuit, non fuerunt in auxiliũ & in aliquam vtilitatem, sed in confusionẽ &
 ã. ca. 28. §. 6 in opprobriũ. Populus em sunt filij mendaces, nolentes audire legem dei, qui di-
 j. c. 35. §. 1. cunt prædicantibus, loquimini nobis placentiã, videte nobis errores, & c. Hoc
 nunc mercenarij pastores placido sequitur more, qui non solũ salubres correpti-
 ones silent, quin etiã suas conciones breui hora concludere festinant, in apimarũ
 suffragijs, alijsve publicis denũtiationibus in ambone occupati, & quasi pro mer-
 ã. ca. 15. §. 39 cede conducti, verbum dei negligunt, & ad quæstũ pecuniariũ suos conatus di-
 ã. ca. 19. §. 5 rigunt. De quibus saluator inquit: Vx vobis legisperitis, qui tulistis clauẽ sciẽtiæ
 ipsi non introistis, & eos qui introibant, prohibuistis. Luc. 11.
- XIII § Sequitur in Esaia: Ipsius populi contritio subito, dum non spera-
 ã. c. 31. §. 13. tur, veniet & comminuetur, sicut conteritur lagena figuli contritione perualida
 & j. c. 35. §. 6 O celebres concionatores, corde percipite diuinam sententiam istam. Sapientia
 Pro. 1. 2. foris prædicat, in plateis dat vocem suam, in capite turbarum clamitat, & in fo-
 ribus portarum vrbium profert verba sua, dicens: Audite quoniam de rebus ma-
 ã. eod. §. 12 gnis loquutura sum, aperientur labia mea, vt recta prædicent, & detestabuntur
 & j. eo. §. 15. impium, iusti sunt omnes sermones mei.
- XIII § Intrepide igitur atq; sincere animarum curator non erubescat
 in humilitate & sapientia prædicare puram veritatem, cui dominus Iesus iniun-
 ã. eo. §. 5 git, inquiens: Officium tuum est prædicare, nec decet, nec expedit tibi vt filesas,
 ã. eo. §. 4. & quia circate sunt inimici mei pessimi, & in medio eorum ambulas. Identidem do-
 j. ca. 42. §. 4 cet nos Apostolus, vt simus sine reprehensione in medio nationis prauæ & per-
 uersæ, verbum vitæ continententes. Hinc in Birgitta Christus cuidam archiepisco-
 po præcepit, dicens: Operare sapienter, labora viriliter & seruenter, præcipio ti-
 Bir. extr. 51. bi, verte aratrũ in terram tibi cõmissam, extirpa radices & spinas, &ifica tibi ec-
 et c. 76. & 77. clesias de bonis ecclesiæ tuæ, hanc partem terræ assigno in manus tuas, hãc quæ-

DE EXCITATIONE CVRATORVM &c.

ro à te. Et infra: Dic magistro tuo, vt nō desinat clamare & exaltare vocem suā, quia venio cito, felices qui ad humilitatem fugiunt. Arabo enim terram istam in iudicio & tribulatione, donec inhabitantes addiscant petere misericordiam dei. Hinc spiritus dñi ad annuntiandū diem vltionis misit Esaiam, qui clamat: Surge principes, arripite clypeum, hæc em̄ dixit mihi dominus: Vade & pone speculatorem, & quocunq; viderit annuntiet.

Esa. 61.
Esa. 21.

XV § Audiant igitur curatores quid eis dñs dicat sub metaphora specula toris ad Ezechielem: Speculatorem dedi te domui Israel, & audies de ore meo verbum, & annuntiabis eis ex me. Si impio nō annuntiaueris, vt auertatur à via sua impia, sed in iniquitate sua morietur, sanguinem eius de manu tua requiram. Si autem impio annuntiaueris, & ille non fuerit conuersus, ipse quidem in impie tie sua morietur, tu autem animam tuam liberaſti. Et infra: Si speculator viderit gladium venientem, & non insonuerit buccina, & populus se non custodierit veneritq; gladius, & tulerit de eis animā, ille quidem in iniquitate sua captus est, sanguinem autem eius de manu speculatoris requiram. Et speculatorem dedi te, audiens ergo ex ore meo sermonem, annuntiabis eis ex me. Nolo mortem peccatoris, sed vt conuertatur impius à via sua & viuat. Et audiunt sermones tuos, & non faciunt eos, quia in canticum oris sui conuertunt illos. Auaritiam sequit cor eorum, & audiunt verba tua, & non faciunt ea. Et quum venerit quod prædictū est (ecce em̄ venit) tunc scient quia propheta fuerit inter eos.

Ezech. 3.
Ezech. 33.
De offi. ord. c. irrefragabili.
Ezech. 33.

XVI § Nota secundum Isidorum quando legimus verbum dei olim ad prophetas, vel in euangelio expressum, tunc deus nobiscū fatur, quia lex semper loquitur. Ergo supradictas prophetias & reuelationes legendo, à Christo audimus, ex cuius nūc mandato tenemur huiusmodi verba populo nuntiare, cuius speculatores nos sacerdotes sumus. Alioquin deus de manibus nostris requiret sanguinem animarū ex nostra negligentia demortuarum. Porro ex præambulis scriptis, & signis, ac ex iuratorijs cautionibus apparet iram dei & propinquantē calamitatem in dies nobis instare, ob nostra scilicet peccata.

C. de heret. l. Arriani.
Ezech. 33.
2. para. 20.
1. Iohā. 3.

XVII § Prophetis igitur minis & signis iam prænotificatis merito ter riti, & sacra scriptura satis edocti, totos nos conferre debemus ad inuocandum & rogandum dominum deum nostrum, atq; prædicare ieiunium in vniuersa ecclesia, vt populus Christianus de vrbibus suis congregatus nobiscū veniat ad obsecrandum deum. Speculatores namq; præsertim curati, tenentur populum de futuris periculis admonere, & ad fructuosam pœnitentiā inuitare: Qui enim viderit fratrem suum errātem, & mortalibus criminibus oppressum, & nō ministrauerit ei verbum doctrinæ, ille homicida est, & sine charitate, quia in mortis periculum seducit populum in scium.

Heb. 5.
Thren. 2.
Ezech. 3.
Dis. 43. in mandatis. l. ca. 35. §. 16.
Mat. 7. i. pr. 2. Bir. 6.

XVIII § Heus tu, qui deberēt magistri esse propter tempus periculosum, viceuersa indigent ipsi vt doceantur quæ sint elementa exordij sermonum dei & facti sunt à deo imbecilles vt ipsis lacte opus sit, non solido cibo qui est perfectiorum. Aduersus quos inutiles, negligentesq; curatores inuehitur hoc sacrum responsum, propheta tui viderunt tibi falsa & stulta, nec aperiebant iniquitatem tuam, vt te ad pœnitentiā prouocarent, nihilominus fecit dominus quæ cogitauit, cōpleuit sermonem suum quem præceperat à diebus antiquis, destruxit & non pepercit & lætificauit super te inimicum. Si autem domus Israel nolunt audire te, ait dominus, quia nolunt audire me. Omnis quippe domus Israel attrita fronte est & duro corde, tunc curator officio prædicandi functus excusatur. Imō talibus verbi dei contemptoribus secreta diuina vltius non sunt manifestanda, tametsi appareant mala ipsis futura. Inquit enim dominus: Nolite sanctum dare canibus, neq; mittatis margaritas ante porcos. Similiter in Birgitta ait: Misi eis scilicet Christianis prædicatores, ostendi signa, & multiplicauit eis gratiam, sed omnia spernentes peccata peccatis addiderunt, ideo complebo verba mea contra eosdem contemptores.

De contemptu præceptorū & reuelationum dei. Cap. XXXIII.
Corda